

דף תרגול: העשרה למתקדמים – 'החבר' מאת אלזה מורנטה

מהדורה למורה חנ"מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להעמיק בניתוח אמינות המספר ובמשמעות הכינויים והשמות בסיפור
- לתרגל בניית טיעון ספרותי מובנה עם ראיות והסברים
- לכתוב חיבור טיעוני הבוחן את נושא הבושה מול העוני בסיפור

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. א – רב-מלאך
2. ב – לאאוגוסטו יש שם ולחבר אין

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך עולה מדף ההעשרה
2. נכון – כך מצוין בשאלת ההעמקה

חלק ג' – התאמה

1 – ג (דמות עם שם בסיפור)
2 – א (דמות המספרת, ללא שם)
3 – ב (שינוי בתפקיד השירות בין האם לבן)

חלק ד' – סדר נכון - מבנה לתשובה ספרותית

1. כתיבת טענה ברורה
2. הבאת ראיה ראשונה (ציטוט קצר או תיאור)
3. הבאת ראיה שנייה והסבר נוסף

חלק ה' – שאלות קצרות

1. אפשר לטעון שהיעדר השם מבליט שהמספר הוא כלי לספר על אאוגוסטו, שהוא במרכז הסיפור.
2. תשובה פתוחה הנתמכת בנימוק מהסיפור, למשל תחושת אשמה עמוקה או רגע של הגזמה רגשית.

חלק ו' – כתיבה והבעה

1. יש לבדוק שהכותרת קשורה לנושא מרכזי כמו חברות, בושה או זהות, עם נימוק מתאים.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- זיהוי הכינוי 'רב-מלאך' וקישור לשינוי במבט או במעמד הדמות
- הבנה שהמספר מציג נקודת מבט אישית וחלקית
- יכולת לנמק בחירה בין בושה לעוני כגורם מרכזי בעלילה

טיפים להפעלה:

- מומלץ לקיים דיון פתוח בכיתה לפני הכתיבה העצמאית, כדי לאסוף רעיונות לראיות מהסיפור
- אפשר לחלק את החיבור הטיעוני לשני שיעורים: תכנון ומבנה בשיעור אחד, כתיבה סופית בשני
- לתלמידים מתקשים אפשר להתמקד בחלקי mc, tf ו-match בלבד ולוותר על הכתיבה הארוכה

דף תרגול: העשרה למתקדמים – 'החבר' מאת אלזה מורנטה

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נעמיק בשאלות מורכבות על הסיפור 'החבר': אמינות המספר, משמעות הכינויים והשמות, והיחסים בין הדמויות. נתרגל גם כתיבת תשובה ספרותית מנומקת.

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הכינוי שמקבל אאוגוסטו בתחילת הסיפור ובחנות?

(א) רב-מלאך (ב) הנסיך הקטן (ג) המלך הגדול

2. למי מבין הדמויות יש שם בסיפור, ולמי אין?

(א) לחבר יש שם ולאאוגוסטו אין (ב) לאאוגוסטו יש שם ולחבר אין

(ג) לשניהם יש שם

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לחבר (המספר) אין שם בסיפור, בניגוד לאאוגוסטו.	☐	☐
2	הכינוי 'רב-מלאך' מופיע גם בתחילת הסיפור וגם בחנות.	☐	☐

3 חלק ג' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אאוגוסטו	___	**א.** דמות המספרת, ללא שם
2. החבר	___	**ב.** שינוי בתפקיד השירות בין האם לבן

3. היפוך יחסים	___	**ג.** דמות עם שם בסיפור

4 חלק ד' – סדר נכון - מבנה לתשובה ספרותית

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	הבאת ראיה שנייה והסבר נוסף
☐	כתיבת טענה ברורה
☐	הבאת ראיה ראשונה (ציטוט קצר או תיאור)

5 חלק ה' – שאלות קצרות

ענו בקצרה.

1. מדוע, לדעתכם, לחבר אין שם בסיפור ואילו לאאוגוסטו יש?

2. הסבירו את הביטוי 'מוכן לשבת במקומו' - הגזמה או ביטוי כן לאשמה?

6 חלק ו' – כתיבה והבעה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הציעו כותרת חלופית לסיפור ונמקו איזה נושא היא מדגישה (כ-4 שורות).

כרטיס יציאה

מהו הכינוי שניתן לאאוגוסטו ומה הוא עשוי לרמז?

מדוע ייתכן שהחבר, המספר, אינו מהימן לגמרי?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀